STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.
Nr. 28846
10 september 2015

Uitspraak Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg te Den Haag

Datum uitspraak: 12 mei 2015
Kenmerk: 2014-055

Het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg te Den Haag heeft de volgende beslissing gegeven inzake de klacht van:

A en **B,**
wonende te C,
klagers,

tegen:

D, gezondheidszorg-psycholoog,
wonende te E,
verweerder,
gemachtigde: mr. J.W. de Hart.

1. Het verloop van de procedure

1.1 Het verloop van de procedure blijkt uit:
- het klaagschrift met bijlagen, ontvangen op 25 februari 2014,
- het verweerschrift,
- de repliek met bijlagen,
- de dupliek met bijlagen,
- een per brief door klagers toegezonden uitspraak van 10 december 2014 van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen(NIP), ontvangen op 5 maart 2015,
- een brief van de gemachtigde van verweerster, ontvangen op 16 maart 2015,
- een brief met bijlagen van klagers, ontvangen op 16 maart 2015.

1.2 De partijen hebben afgezien van de mogelijkheid om in het vooronderzoek mondeling te worden gehoord.

1.3 De mondelinge behandeling door het College heeft plaatsgevonden ter openbare terechtzitting van 17 maart 2015. Klager is verschenen en heeft mede namens klaagster hun standpunten mondeling toegelicht. Tevens heeft hij een op schrift gesteld stuk voorgedragen en aan het College overhandigd. Verweerder was afwezig.

2. De feiten

2.1 Klagers hebben vier minderjarige kinderen. Zij zijn achtereenvolgens geboren in 2002, 2004, 2007 en – de jongste – 2008. In 2009 is klaagster wegens een psychose opgenomen. De kinderen zijn toen in drie verschillende pleeggezinnen geplaatst. In 2010 heeft de rechter voor de vier kinderen een onder toezichtstelling(OTS) uitgesproken en een machtiging uithuisplaatsing(UHP) afgegeven. H heeft daarna de verlenging van de OTS en UHP gevraagd.

2.2 In het kader van de verlenging van de UHP heeft de rechtbank bij beschikking van 24 april 2013 een onafhankelijk onderzoek gelast om inzicht te krijgen “in de persoon van de ouders, hun pedagogische kwaliteiten en de ontwikkeling van de minderjarigen”. Verweerder, orthopedagoog en gezondheidszorgpsycholoog, werd met dit onderzoek belast.

2.3 De onderzoeksvragen in de beschikking werden als volgt omschreven:
“1. Wat zijn de affectieve en pedagogische vaardigheden van de ouders in relatie tot de opvoedingsbehoeften van de minderjarigen?
2. Wat zijn de (contra) indicaties voor opvoeding en verzorging van de minderjarigen bij de ouders en zijn de ouders in staat, al dan niet met behulp van ambulante hulp, de minderjarigen een goed en veilig opvoedklimaat te bieden?
3. Wat is de meest aangewezen verblijfplaats voor de minderjarigen?
4. De deskundige wordt gevraagd in ieder geval informatie in te winnen bij Bureau Jeugdzorg, de Thuiszorg, de moeder, de vader en verder bij diegenen wier standpunt de deskundige van belang acht.
5. De deskundige wordt verzocht hetgeen hij verder voor de beoordeling van belang acht naar voren te brengen.
6. De deskundige wordt verzocht uiterlijk binnen vijf maanden na heden zijn rapport bij de rechtbank in te dienen (...)”.

2.4 Verweerder heeft een onderzoek uitgevoerd, onder andere bestaande uit een interactieobservatie tussen de kinderen en hun ouders op het ouderlijk adres. Verweerder heeft op 2 oktober 2013 het rapport uitgebracht. Zijn advies luidde: "*Ondergetekende geeft de rechtbank dan ook in overweging de kinderen niet terug te plaatsen naar hun ouders en te laten in de huidige pleeggezinnen. Dit is de minst slechte oplossing om de kinderen te laten waar ze nu verblijven.*"

2.5 De rechtbank heeft, het advies overnemende, vervolgens bij beschikking van 8 november 2013 de UHP verlengd tot mei 2014.

2.6 Klagers hebben daarna tegen verweerder een uit 20 onderdelen bestaande klacht bij het NIP ingediend, daartoe stellende naar de kern weergegeven dat het door verweerder uitgevoerde onderzoek en de door hem opgestelde rapportage ondeugdelijk zijn.
Het NIP heeft bij beslissing van 10 december 2014 allereerst geoordeeld dat de door verweerder na zijn rapportage geëffectueerde uitschrijving uit het NIP-register kinder- en jeugdpsycholoog NIP niet in de weg staat aan behandeling van de klacht. Tevens heeft het NIP geoordeeld en gemotiveerd dat en waarom verweerder bij zijn onderzoek en rapportage als psycholoog heeft gehandeld en dus gehouden was om de bepalingen van de Beroepscode voor psychologen. In de uitvoerig gemotiveerde beslissing heeft het NIP 17 van de klachtonderdelen gegrond verklaard en verweerder een waarschuwing opgelegd.

2.7 F en G hebben op verzoek van klagers rapporten opgesteld, respectievelijk 6 februari 2014 en 11 februari 2014, waarin zij ieder het rapport van verweerder van kritisch commentaar hebben voorzien.

3. De klacht

Klagers verwijten verweerder in deze tuchtprocedure in het kort weergegeven dat zijn rapportage niet deugt; het onderzoek was beneden de maat; op bepaalde vragen van de rechtbank heeft verweerder geen antwoord gegeven; verweerder was partijdig; verweerder nam stellingen in die door het onderzoek niet onderbouwd zijn; verweerder was niet onafhankelijk, van zijn contacten met derden maakte hij in zijn rapport niet altijd melding, noch informeerde hij klagers daarover altijd.

4. Het standpunt van verweerder

Verweerder heeft de klachtonderdelen op formele en inhoudelijke gronden bestreden. Voor zover nodig zal daarop hieronder worden ingegaan.

5. De beoordeling

5.1 Klagers hebben bij op 16 maart 2015 ontvangen brief bezwaar gemaakt tegen de indiening van de op 16 maart 2015 ontvangen brief van de gemachtigde. In deze brief heeft de gemachtigde aangekondigd dat verweerder 'om hem moverende redenen' niet ter zitting zal verschijnen en gereageerd op de door klagers ingezonden uitspraak van het NIP, ontvangen op 5 maart 2015. Klagers hebben bij hun eerstgenoemde brief een brief van 11 december 2014 aan de rechtbank en een brief van 18 december 2014 van de rechtbank overgelegd. Hoewel de genoemde stukken aan beide zijden niet binnen uiterlijk twee weken voor de mondelinge behandeling ingevolge artikel 9 lid 2 van het Tuchtrechtbesluit zijn ingezonden, zal het College hiervan kennis nemen, aangezien niet is gesteld of gebleken dat partijen door te late toezending in enig belang zijn getroffen.

5.2 Het College deelt de kritische beoordeling en motivering daarvan door F en G en vervolgens, in de aanloop naar zijn beslissing van 10 december 2014, door het NIP. Omdat de voorliggende klachtonderdelen naar de essentie gelijk zijn aan die waarover het NIP heeft geoordeeld, zal thans worden volstaan met een korte beoordeling.

5.3 De conclusie is dat klacht in haar onderdelen (op klachtonderdeel 18 na) gegrond is en dat de aangevoerde verweren van formele en materiële aard moeten worden verworpen. Voor de verwerping van het formele verweer, inhoudende dat verweerder als orthopedagoog het onderzoek heeft verricht, wordt verwezen naar de beslissing van het NIP.

5.4 Voorts heeft verweerder in de onderhavige procedure betoogd dat het onderzoek niet valt onder de werkingssfeer van het tuchtrecht, omdat geen sprake is geweest van een behandelaar-patiëntrelatie en omdat de rapportage geen uitspraak bevat over de gezondheidstoestand van klagers. Ook dit betoog wordt verworpen. Verweerder geeft in zijn rapportage wél een beoordeling van de actuele gezondheidstoestand van de betrokkenen, te weten klagers en hun kinderen, en die beoordeling heeft daarom tenminste daarop invloed. Dat raakt het algemeen belang gelegen in een goede uitoefening van de individuele gezondheidszorg. Naar vaste jurisprudentie is voor de reikwijdte van tuchtrechtelijke aansprakelijkheid niet van belang dat verweerder niet als professioneel behandelaar van de ouders en kinderen is opgetreden.

5.5 Omtrent de inhoud wordt het volgende vooropgesteld. Naar vaste jurisprudentie moet een rapportage als door verweerder uitgebracht voldoen aan de volgende criteria:

1. het rapport vermeldt aantoonbaar de feiten, omstandigheden en bevindingen waarop het berust;
2. het rapport geeft blijk van een geschikte methode van onderzoek om de voorgelegde vraagstelling te beantwoorden;
3. in het rapport wordt op inzichtelijke en consistente wijze uiteengezet op welke gronden de conclusies van het rapport steunen;
4. het rapport vermeldt de bronnen waarop het berust, daaronder begrepen de gebruikte literatuur en de geconsulteerde personen;
5. de rapporteur blijft binnen de grenzen van zijn deskundigheidsgebied.

Het College toetst ten volle of het onderzoek door verweerder uit het oogpunt van vakkundigheid en zorgvuldigheid de tuchtrechtelijke toets der kritiek kan doorstaan. Ten aanzien van de conclusie van de rapportage wordt beoordeeld of de deskundige in redelijkheid tot zijn conclusie heeft kunnen komen.

5.6 Klagers verwijten verweerder in navolging van de rapportages van F en G dat hij ter beantwoording van de vragen geen diepgaand onderzoek heeft verricht. Verweerder heeft in reactie daarop aangevoerd dat de rechtbank niet om een *psychologisch* onderzoek had gevraagd en dat hij met gebruikmaking van zijn kennis en ervaring en de geldende normen en gebruiken (als orthopedagoog) het onderzoek naar behoren heeft verricht.
Het College deelt deze opvatting van verweerder niet. Het ging hier om een onderzoek ter beantwoording van vragen die allereerst voor de kinderen van cruciaal belang waren. Het was ook verweerder bekend dat klagers met nadruk wensten dat zij weer voor de kinderen thuis zouden zorgen en meenden dat zij zich daartoe in staat waren. Tegen de achtergrond van ook deze zeer belangrijke wens van de ouders had verweerder aan zijn onderzoeksopdracht een ruimere inhoud moeten geven. Hij had de op zichzelf duidelijke eerste vraag van de rechtbank pas na diepgaander onderzoek mogen beantwoorden. Betrouwbaar psychologisch onderzoek naar de affectieve en pedagogische mogelijkheden van klagers ontbreekt echter. Nog belangrijker is dat inzichtelijk psychologisch onderzoek naar de problemen en opvoedingsbehoeften van de kinderen achterwege is gelaten. Van een verantwoording daarvoor is overigens ook geen melding gemaakt in de rapportage. Verweerder heeft volstaan met een enkele interactieobservatie en navraag bij enkele informanten te doen. Daarmee heeft hij aan de beantwoording van de eerste vraag niet het vereiste fundament gegeven.

5.7 Ook de tweede vraag van de rechtbank is niet naar behoren beantwoord. Ook hier ontbreken op basis van concreet te controleren psychodiagnostisch onderzoek verkregen gegevens dat en waarom de verzorging bij de ouders (nog) niet mogelijk is. Ook een verantwoording dat dit met ambulante hulp niet mogelijk zou zijn dan wel onderzoek naar en een beoordeling van de mogelijkheid van ambulante hulp, is in de rapportage niet terug te vinden.

5.8 Terecht is door G opgemerkt dat de derde vraag van de rechtbank over de meest aangewezen verblijfplaats voor de kinderen een juridisch karakter heeft waar verweerder geen antwoord op had behoren te geven. Verweerder had erop moeten wijzen dat beantwoording van deze vraag buiten het competentiegebied valt van hem als gedragswetenschapper. Hij had in plaats daarvan moeten volstaan met het aandragen van concrete feiten en onderzoeksgegevens, aan de hand waarvan de rechtbank conclusies had kunnen trekken.

5.9 De slotsom is dat verweerder met zijn rapportage in strijd heeft gehandeld met alle vijf hiervoor onder 5.5. geformuleerde criteria.

5.10 Wat betreft de nog niet besproken klachtonderdelen betreft, acht het College – behoudens onderdeel 18 – ook de daarin opgenomen verwijten van klagers gegrond. Het is op zijn minst twijfelachtig dat de kinderen niet op neutraal terrein (en/of buiten de aanwezigheid van de pleegouders) zijn gehoord (klachtonderdeel 6). Tevens valt verweerder te verwijten dat er geen verantwoording voor is gegeven dat er in voldoende mate een vertrouwensband tussen de kinderen en verweerder was ontstaan (onderdeel 8). Dat geldt ook voor het feit dat de jongste van ruim 5 jaar niet ook is geobserveerd en gehoord (onderdeel 10). In klachtonderdeel 12 wordt verweerder verweten dat hij partijdig is geweest door eenzijdig nadruk te leggen op kritiek van de pleegouders op klagers als ouders. Ook dit onderdeel is gegrond in die zin dat verweerder de schijn van partijdigheid had kunnen en moeten vermijden. Verder geldt dat verweerder onjuist heeft gehandeld door zich na afronding van de rapportage nog in te laten met de zaak door met de pleegouders in gesprek te gaan en buiten klagers om contact te leggen met Bureau Jeugdzorg (onderdeel 15). Zo heeft verweerder ook geen of geen afdoende verklaring gegeven voor zijn doen en laten zoals omschreven in de onderdelen 16, 17, 19 en 20.

5.11 Klachtonderdeel 18 is niet gegrond, nu mede door de betwisting van verweerder niet kan worden vastgesteld dat hij een verband heeft gelegd tussen het feit dat klagers klachten hadden ingediend en zijn advies om de kinderen te plaatsen bij de pleegouders.

5.12 De conclusie is dat verweerder in strijd heeft gehandeld met het belang van een goede uitoefening van individuele gezondheidszorg zoals bedoeld in artikel 47, tweede lid van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg.

5.13 Verweerder is in zijn onderzoek en rapportage in verschillende opzichten ernstig tekort geschoten. Hij heeft de op hem rustende professionele taak miskend in een zaak waar grote en

diepgaande belangen voor verschillende partijen een rol speelden. Door ter zitting niet te verschijnen heeft verweerder zich de kans ontnomen om waar mogelijk opheldering voor zijn beweegredenen te verschaffen. Hoewel de veelheid van gegronde verwijten een zwaardere maatregel zouden kunnen rechtvaardigen, neemt het College ten voordele van verweerder ook in aanmerking dat aan verweerder in zijn lange loopbaan nooit eerder een maatregel is opgelegd.

5.14 Om redenen aan het algemeen belang ontleend zal deze beslissing, zodra zij onherroepelijk is, op de voet van artikel 71 van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg bekend worden gemaakt op hierna te vermelden wijze.

6. De beslissing

Het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg te Den Haag beslist als volgt:
– verklaart de klacht, behoudens klachtonderdeel 18, in haar geheel gegrond;
– legt verweerder de maatregel van berisping op;
– bepaalt dat deze beslissing, zodra zij onherroepelijk is, in de Nederlandse Staatscourant zal worden bekend gemaakt en aan de tijdschriften De Psycholoog en GZ-Psychologie ter bekendmaking zal worden aangeboden.

Deze beslissing is gegeven door mr. J.S.W. Holtrop, voorzitter, mr. H. Uhlenbroek, lid-jurist, N.A.M. Perquin, E.S.J. Roorda-de Man en W.C.B. Hoenink, leden-GZ-psycholoog, bijgestaan door mr. C.G. Versteeg, secretaris, en uitgesproken in het openbaar op 12 mei 2015.

voorzitter

secretaris

Tegen deze beslissing kan binnen zes weken na de dag van verzending van het afschrift ervan schriftelijk hoger beroep worden ingesteld bij het Centrale Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg door:
a. de klager en/of klaagster, voor zover de klacht is afgewezen, of voor zover hij/zij niet-ontvankelijk is verklaard;
b. degene over wie is geklaagd;
c. de hoofdinspecteur of de regionale inspecteur van het Staatstoezicht op de volksgezondheid, wie de aangelegenheid uit hoofde van de hem toevertrouwde belangen aangaat.

Het tot het Centrale Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg gerichte beroepschrift wordt ingezonden bij de secretaris van het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg te Den Haag, door wie het binnen de beroepstermijn moet zijn ontvangen.